

Protocol COVID-19

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Uitgangspunten Protocol Trinitas College	4
3.	Protocol Trinitas College	6
3.1.	Algemene richtlijnen hygiëne en veiligheid:.....	6
3.2.	Indien positief getest op Covid-19:.....	7
3.3.	*Indien negatief getest op COVID-19 en toch nog klachten	7
3.4.	*Quarantaine na reizen in het buitenland.....	8
3.5.	Ventilatie.....	8
3.6.	De lokalen zijn als volgt ingericht:	8
3.7.	Op de gang en in de pauze.....	9
3.8.	Bij aankomst en vertrek	9
3.9.	Activiteiten.....	9
3.10.	Stages	9
3.11.	Praktische vakken	10
3.12.	Praktijkonderwijs in beroepsgerichte vakken.....	10
3.13.	ISK	10
4.	Risicogroepen	10

1. Inleiding

In dit document zijn de uitgangspunten geformuleerd voor het volledig openen van het Trinitas College vanaf 1 juli 2020.

Het kabinet heeft op 24 juni 2020 besloten dat vanaf 1 juli – op basis van het advies van het OMT - de 1,5 meter afstand tussen alle leerlingen onderling in het voortgezet onderwijs wordt losgelaten. Dit geldt ook voor leerlingen in het vo die 18 jaar of ouder zijn. De afstand van 1,5 meter tussen onderwijspersoneel en leerlingen blijft wel gehandhaafd, net als tussen onderwijspersoneel onderling¹.

De hygiënemaatregelen van het RIVM blijven van kracht en het is extra van belang dat die worden nageleefd. In de Kamerbrief van het ministerie van VWS gaat het om:

- Een goede melding en monitoring van besmettingen.
- Het strikt toepassen van triage wanneer ouders/verzorgers en andere volwassenen (zijnde niet onderwijspersoneel) de school binnentreden².
- Het strikt toepassen van de overige hygiënemaatregelen.

Leeswijzer:

De voorschriften met een * ervoor dienen toegepast te worden i.v.m. veiligheids- en hygiënemaatregelen van het RIVM. De andere voorschriften nemen we op, op basis van aanbevelingen en praktische adviezen uit het protocol van vak- en besturenbond, en zijn de voorschriften waarvoor we zelf gekozen hebben.

Als schoolbestuur voldoen we aan de Arbowet verplichtingen door onze werknemers middels dit protocol voor te lichten over de maatregelen die we tegen de besmettingsrisico's hebben getroffen en hen te instrueren over de wijze waarop de RIVM-richtlijnen dienen te worden nageleefd. Over dit protocol is overleg gevoerd met de PMR. Het bestuur heeft het protocol voorlopig vastgesteld. Definitieve vaststelling vindt plaats na overleg met de medezeggenschapsraad. Daar waar de Arbowetgeving (verankerd in de Coronanorm van de Arbocatalogus VO) de richtlijnen van het RIVM dan wel dit protocol overstijgt, geldt de [Coronanorm Arbocatalogus VO](#).

Naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen rondom Covid-19, nieuwe inzichten vanuit de praktijk dan wel nieuwe richtlijnen vanuit het kabinet en/of het RIVM kan dit protocol herzien worden.

Voor de meest actuele informatie verwijzen we naar de volgende website:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/voortgezet-onderwijs>

¹ In de praktijklessen in het beroepsgerichte onderwijs, de praktische vakken, het praktijkonderwijs en in noodsituaties is het afstand houden tussen leerling en docent niet altijd mogelijk, dus daar houden leerlingen en docenten zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand. Dit is een door het RIVM toegestane maatregel. Bij de vakken waar dit van toepassing is, treden het betrokken onderwijspersoneel en de schoolleiding met elkaar in overleg.

² zie bijlage.

2. Uitgangspunten Protocol Trinitas College

- 2.1 *Richtlijnen van het RIVM en dit daarop gebaseerde protocol zijn voor iedere medewerker, leerling en bezoeker van het Trinitas College leidend.
- 2.2 *Vanaf 1 juli komt de 1,5 meter afstand tussen alle leerlingen onderling in het voortgezet onderwijs te vervallen. Tussen onderwijspersoneel en leerlingen, en tussen onderwijspersoneel onderling blijft de 1,5 meter afstand wel gehandhaafd³. Scholen openen hun deuren volledig.
- 2.3 *Onderwijs is een van de vitale sectoren in onze samenleving. Werknemers die gezond zijn, zijn beschikbaar voor het verzorgen van het onderwijs op de school en komen werken.
 - a. Werknemers die tot een risicogroep behoren, komen werken mits het een controleerbare omgeving betreft, eventueel met aanvullende maatregelen. Werknemers uit de risicogroepen hebben de keuze van dit uitgangspunt af te wijken na overleg met de leidinggevende (al dan niet met betrokkenheid van de bedrijfsarts).
 - b. Werknemers die zich zorgen maken komen werken en gaan in gesprek met de leidinggevende over eventuele aanvullende afspraken (al dan niet met betrokkenheid van de bedrijfsarts)
 - c. Leerlingen die tot een risicogroep behoren kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs. Dit is een keuze van de ouders/verzorgers na overleg met de school en eventuele betrokkenheid van de behandelend arts of jeugdarts.
 - d. Werknemers/leerlingen met gezinsleden/huisgenoten uit een risicogroep komen werken of gaan naar school. Werknemers/leerlingen met gezinsleden/huisgenoten uit een risicogroep hebben de keuze van dit uitgangspunt af te wijken na overleg met de werkgever/school (al dan niet met betrokkenheid van de bedrijfsarts).
 - e. Zwangere werkneemsters worden vanaf het derde trimester van de zwangerschap vrijgesteld van hun (reguliere) werk als het niet lukt om 1,5 meter afstand van anderen te houden. Zij moeten vanaf het derde trimester (vervangend) werk doen waarbij de afstand van 1,5 meter wel gehandhaafd kan worden.
- 2.4 In het geval dat er binnen een school docenten zijn die na overleg met de leidinggevende zijn vrijgesteld van werken op locatie, verzorgen zij onderwijs op afstand. Over de exacte invulling vindt overleg plaatst tussen teamleider en docent. Hierbij wordt in ieder geval meegenomen dat een docent niet op hetzelfde moment afstandsonderwijs en fysiek onderwijs geeft⁴. Daarnaast wordt rekening gehouden met de belastbaarheid en normjaartaak van medewerkers. De keuze voor afstandsonderwijs is echter nadrukkelijk de professionele keuze van de school, het kan dan ook niet door individuele ouders/verzorgers worden afgedwongen. Het spreekt voor zich dat scholen niet aan het onmogelijke worden gehouden.
- 2.5 Voor onderwijsondersteunend personeel geldt de richtlijn om zo veel mogelijk thuis te werken, met uitzondering van de werkzaamheden die op school (of locatie) moeten worden uitgevoerd. Hierover worden afspraken gemaakt.
- 2.6 Het bestuur gaat over de nadere praktische en onderwijsinhoudelijke invulling op school in overleg met hun medezeggenschapsraad en maken hierover afspraken. Bij de uitvoering van dit protocol wordt de medezeggenschapsraad betrokken op basis van de WMS, waarbij de termijnen voor overleg in redelijkheid worden ingevuld, zodanig dat snel besluiten kunnen worden genomen.

³ In de praktijklessen in het beroepsgerichte onderwijs, de praktische vakken, het praktijkonderwijs en in noodsituaties is het afstand houden tussen leerling en docent niet altijd mogelijk, dus daar houden leerlingen en docenten zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand. Dit is een door het RIVM toegestane maatregel. Bij de vakken waar dit van toepassing is, treden het betrokken onderwijspersoneel en de schoolleiding met elkaar in overleg over hoe te handelen.

⁴ De keuze voor afstandsonderwijs is echter nadrukkelijk de professionele keuze van de school, het kan dan ook niet door individuele ouders/verzorgers worden afgedwongen. Het spreekt voor zich dat scholen niet aan het onmogelijke worden gehouden.

- 2.7 De scholen/het bestuur dragen zorg voor:
 - a. Heldere communicatie.
 - b. Duidelijkheid over de RIVM-richtlijnen en andere genomen maatregelen binnen de school zoals gedragsregels zodat de veiligheid van leerlingen en docenten zoveel mogelijk kan worden gewaarborgd.
 - c. Dagelijks intensief schoonmaken van de scholen met de nadruk op contactpunten en de toiletbediening, alsmede de materialen waarmee onderwijspersoneel in aanraking komt.
- 2.8 Aanvullend aan dit protocol kunnen de schooldirecties maatregelen nemen.
- 2.9 Dit protocol wordt geactualiseerd op basis van nieuwe maatregelen van de overheid.

3. Protocol Trinitas College

3.1. Algemene richtlijnen hygiëne en veiligheid:

3.1.1. *De RIVM-richtlijnen zijn leidend. Dat betekent:

- Volwassenen en leerlingen houden anderhalve meter afstand van elkaar. Dit geldt ook voor volwassenen onderling.
- We wassen en/of desinfecteren onze handen meerdere keren per dag goed ten minste 20 seconden.
Dit doen we in ieder geval bij binnenkomst in het lokaal, voor de pauze en na toiletbezoek.
- We schudden geen handen.
- We hoesten en niezen in onze elleboog.
- We zitten niet aan ons gezicht.

3.1.2. *Een personeelslid/leerling met de volgende (luchtweg)klachten blijft thuis bij:

- Verkoudheidsklachten (zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn)
- Hoesten.
- Benauwdheid.
- Verhoging of koorts.
- Plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping).

Milde klachten zijn: verkoudheidsklachten, lichte hoest of verhoging.

3.1.3. *Een personeelslid/leerling mag weer naar school als hij/zij 24 uur klachtenvrij is of de corona test een negatieve uitslag heeft.

3.1.4. Een personeelslid/leerling blijft thuis als iemand in het huishouden naast milde verkoudheidsklachten ook koorts en/of benauwdheidsklachtenverhoging heeft.

3.1.5. Een personeelslid/leerling mag weer naar school als iedereen binnen het huishouden 24 uur geen klachten heeft.

3.1.6. *Wanneer een leerling gedurende de dag klachten ontwikkelt (verhoging, koorts, neusverkoudheid, hoesten, benauwdheid of plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping)) gaat de leerling naar huis en wordt geadviseerd zich te laten testen. Ouders/verzorgers worden hierover geïnformeerd. Ook eventuele broers of zussen op dezelfde school worden hierover geïnformeerd en naar huis gestuurd en ook hier wordt geadviseerd zich te laten testen indien zij klachten vertonen. Broers en zussen worden alleen naar huis gestuurd als de leerling last heeft van koorts en/of benauwdheid.

3.1.7. *Wanneer een personeelslid gedurende de dag klachten ontwikkelt (verhoging, koorts, neusverkoudheid, hoesten, benauwdheid of plotseling verlies van reuk of smaak (zonder neusverstopping)) gaat het personeelslid naar huis en wordt geadviseerd zich te laten testen.

3.1.8. *Leerlingen die behoren tot een risicogroep kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs. Dit is de beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school. Bij langdurig thuisblijven van de leerling treden de reguliere processen rondom passend onderwijs in werking.

3.1.9. *Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren kunnen worden vrijgesteld van fysiek onderwijs. Dit is de beslissing van ouder(s)/verzorger(s) in overleg met de school. Bij langdurig thuisblijven van de leerling treden de reguliere processen rondom passend onderwijs in werking.

- 3.1.10. * Het is gebruikelijk dat scholen uitbraken van infectieziekten melden bij de GGD-afdeling infectieziektebestrijding. De algemene regel is dat de schoolleider of locatiemanager een ongewoon aantal gevallen van een ziekte van vermoedelijk infectieuze aard bij de GGD meldt. Dit geldt ook voor (mogelijke) coronavirusinfecties. Maar omdat er inmiddels een nationaal testbeleid geldt voor COVID-19, is nu bepaald dat de schoolleider of locatiemanager één of meer bevestigde besmettingen met COVID-19 meldt bij de GGD als zij daarover nog niet door de GGD zijn benaderd.
- 3.1.11. *Iedereen met aan Covid-19 gerelateerde klachten kan zich laten testen. Zie m.b.t. de instructies ook <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/testen>.

3.2. Indien positief getest op Covid-19:

*Een personeelslid/leerling die positief getest is op Covid-19 gaat in thuisisolatie. Betreffende persoon mag weer uit isolatie nadat deze 24 uur geen klachten meer heeft gehad die passen bij Covid-19 én het minimaal 7 dagen geleden is dat het personeelslid/leerling ziek werd. Zie ook <https://lci.rivm.nl/leefregels>.

- 3.2.1. *Een personeelslid/leerling die **positief getest** is op Covid-19 maar **geen klachten** heeft moet 72 uur (**3 dagen**) vanaf de testafname thuisblijven in isolatie, omdat dit besmettelijk kan zijn voor anderen.

Ook huisgenoten moeten thuisblijven, omdat zij misschien besmet zijn geraakt en op deze wijze voorkomen dat zij anderen besmetten. De isolatie eindigt als er tot 72 uur (3 dagen) na de testafname geen klachten zijn die passen bij COVID-19. De GGD bespreekt met de geteste wanneer dit het geval is.

Als zich binnen de 72 uur (3 dagen) na testafname klachten ontwikkelen bij het personeelslid/leerling, dan blijft de thuisisolatie in stand. Ook huisgenoten moeten dan thuis in quarantaine blijven tot 10 dagen na het laatste risicocontact met het personeelslid/leerling.

- 3.2.2. *Een personeelslid/leerling blijft vanaf het moment dat hij/zij klachten heeft thuis en wordt geadviseerd om zich te laten testen. Diens huisgenoten mogen geen bezoek ontvangen. Heeft het personeelslid/leerling **ook last van** koorts of benauwdheid, dan moeten de huisgenoten eveneens thuisblijven. Ook als zij zelf geen klachten hebben. Huisgenoten die werkzaam zijn in de vitale sector of een cruciaal beroep hebben blijven ook thuis. Voor deze mensen kan een uitzondering worden gemaakt als zij geen klachten hebben. Dat kan alleen na overleg met de werkgever, of bedrijfsarts en de GGD.

- 3.2.3. *Quarantaine

Ouders die met hun kinderen naar een land reizen waar code oranje of rood geldt, of een land of gebied dat tijdens de vakantie wijzigt van code geel naar code oranje of rood, worden dringend geadviseerd bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine te gaan. Het quarantaine gaan zal niet leiden tot een verzuimmelding bij de Inspectie.

Het Trinitas College zal, in overleg met de ouders, naar mogelijkheden kijken voor afstandsonderwijs gedurende de quarantaine periode.

Voor personeel geldt dat ook zij 10 dagen in quarantaine moeten indien zij terug komen uit een oranje of rood gebied.

3.3. *Indien negatief getest op COVID-19 en toch nog klachten

Indien een personeelslid/leerling negatief wordt getest en toch nog klachten heeft, dan kan diegene naar werk/school. Indien het personeelslid/de leerling opnieuw klachten krijgt, dan blijft diegene thuis en laat zich opnieuw testen.

3.4. *Quarantaine na reizen in het buitenland

Ouders die met hun kinderen naar een land reizen waar code oranje of rood geldt, of een land of gebied dat tijdens de vakantie wijzigt van code geel naar code oranje of rood, worden dringend geadviseerd bij thuiskomst 10 dagen in quarantaine te gaan. Het quarantaine gaan zal niet leiden tot een verzuimmelding bij de Inspectie.

Het Trinitas College zal, in overleg met de ouders, naar mogelijkheden kijken voor afstandsonderwijs gedurende de quarantaine periode.

Voor personeel geldt dat ook zij 10 dagen in quarantaine moeten indien zij terug komen uit een oranje of rood gebied.

3.5. Ventilatie

*Wij volgen het advies van het RIVM. Daaruit blijkt dat er op dit moment geen reden is om wat betreft de ventilatie in gebouwen af te wijken van reeds geldende eisen (Bouwbesluit, Arbobesluit, etc.).

Wat betekent dit voor het Trinitas College?

- Wij zijn voor beide schoolgebouwen nagegaan hoe het met de ventilatie gesteld is. Het afgelopen schooljaar zijn de ventilatiesystemen op beide locaties vernieuwd en voldoen daarmee aan de laatste eisen. Het klimaatsysteem blaast buitenlucht in en voert binnenlucht af. **Er is dus geen sprake van recirculatie.**
- Deze mechanische, computergestuurde, ventilatie zal 24 uur per dag de lucht in lokalen en andere ruimtes verversen.
- **Aanvullend controleren we regelmatig zelf, en met onze installateurs, de werking van ons ventilatiesysteem en het CO2 niveau in de lokalen.**
- Opdracht aan een ieder om regelmatig gedurende 10 tot 15 minuten de ruimtes te luchten door ramen en deuren tegen elkaar open te zetten. Doe dit in ieder geval tijdens de pauzes en voor, tussen en na schooltijd. (Dit verstoort de mechanische ventilatie niet)
- Airco's en (zwenk)ventilatoren in ruimtes waar leerlingen/meer mensen samen komen, dienen uitgeschakeld te zijn, omdat deze wel lucht recirculeren (zoals in computerlokalen, mediatheek, o.a.).

*Daarnaast handelen we zo veel als mogelijk conform de [handreiking](#) die door de VO-raad samen met PO-raad en Ruimte-OK is opgesteld en naar de algemene richtlijnen rondom ventilatie van het RIVM. Verder zorgen we er voor 1 oktober voor het volgende:

- We hebben in beide gebouwen opnieuw een check gedaan om te onderzoeken of de gebouwen voldoen aan de eisen;
- Als gebouwen niet aan de eisen voldoen, is er contact opgenomen met de lokale GGD. Wat de maatregelen zijn die een school moet nemen is per situatie afhankelijk. De GGD adviseert hierover.
- We communiceren vóór 1 oktober (opnieuw) aan onderwijspersoneel en leerlingen:
 - dat de gebouwen voldoen aan de eisen,
 - ofwel welk plan er ligt om ervoor te zorgen dat de gebouwen voldoen aan de eisen.Ook communiceert de school dit aan de sectorraad, waarmee wordt bijgedragen aan het landelijk beeld.

3.6. De lokalen zijn als volgt ingericht:

- *In elk lokaal zijn papieren zakdoeken, water en zeep, of desinfecterende handgel aanwezig, om handen te wassen en de tafels schoon te maken.

- *Bij binnenkomst in het lokaal wassen leerlingen en docenten/onderwijsassistenten hun handen met water en zeep, of de desinfecterende gel of spray. De docent instrueert de leerlingen en ziet er op toe dat dit gebeurt.
- *Docenten/onderwijsassistenten nemen na binnenkomst hun eigen tafels af met oppervlaktesprays (bestaande uit water en zeep/allesreiniger (geen desinfectiemiddel)), en herhalen dit bij het verlaten van het lokaal. Materialen die door meerdere personeelsleden worden gebruikt, worden met regelmaat schoon gemaakt. Dit geldt ook voor werkplekken en gereedschappen in praktijklokalen.
- *In ieder lokaal zijn prullenbakken aanwezig en deze worden dagelijks geleegd.
- *Opdracht aan een ieder om regelmatig gedurende 10 tot 15 minuten de ruimtes te luchten door bijvoorbeeld ramen en deuren tegen elkaar open te zetten. Doe dit in ieder geval tijdens de pauzes en voor, tussen en na schooltijd.
- De docent/onderwijsassistent loopt zo weinig mogelijk rond tijdens een les.
- Lokalen worden niet afgesloten en deuren staan zo veel mogelijk open.

3.7. Op de gang en in de pauze

- *De personeelskamer wordt zo ingericht dat 1,5 meter afstand gehouden kan worden.
- * Opdracht om regelmatig gedurende 10 tot 15 minuten de ruimtes te luchten door bijvoorbeeld ramen en deuren tegen elkaar open te zetten. Doe dit in ieder geval tijdens de pauzes en voor, tussen en na schooltijd.
- Gespreide pauzes dragen bij aan het verminderen van de piekdruk op de gangen, in de aula of in de kantine.
- Leerlingen wordt verzocht niet onnodig in gangen en lokalen te blijven.
- De kantine kan open waarbij de cateraar zich dient te houden aan de veiligheids- en hygiënemaatregelen.

3.8. Bij aankomst en vertrek

- *Bij de ingang worden geldende veiligheids- en hygiënemaatregelen zichtbaar gecommuniceerd via posters en het digitale mededelingenbord.

3.9. Activiteiten

- Contact met ouders vindt bij voorkeur online plaats.
- We organiseren bijeenkomsten alleen op school (voor bijvoorbeeld oudergesprekken, vergaderingen of vieringen) indien de directie/bestuur deze noodzakelijk acht. In dat geval wordt zo veel mogelijk gepland op rustige tijdstippen en worden de veiligheidsvoorschriften in acht genomen.
- Voor groepsactiviteiten zoals studiereizen, vieringen, voorstellingen en excursies gelden de algemene richtlijnen vanuit de overheid voor bijeenkomsten buiten het reguliere lesaanbod. De afweging over het al dan niet organiseren van groepsactiviteiten worden in samenspraak tussen directie en bestuur gemaakt binnen de richtlijnen van het RIVM. In het geval van buitenlandse reizen zijn de nationale en lokale afspraken leidend.

3.10. Stages

Stages van leerlingen vinden enkel doorgang als de richtlijnen van het RIVM en van de sector waarin de stagiair werkzaam is, worden nageleefd door de stageorganisatie. De stagecoördinator controleert dit.

3.11. Praktische vakken

- De praktische activiteiten bij praktische vakken worden zoveel mogelijk aangepast waarbij 1,5 meter afstand tussen docent en leerling zoveel mogelijk blijft gewaarborgd. Indien het waarborgen van de 1,5 meter afstand niet mogelijk blijkt, worden bepaalde onderdelen waar mogelijk op een andere manier georganiseerd (bewegingsonderwijs, handvaardigheid, techniek etc.).
Bij vakken waar dit van toepassing is, vindt overleg plaats tussen betrokken onderwijspersoneel en de schoolleiding.
Hierbij is extra aandacht voor schoonmaak van materialen waarmee docenten/onderwijsassistenten in aanraking komen.
- *Het in groepsverband geforceerd verheffen van de stem is verboden.
Hierbij gaat het onder meer om hard meezingen bij concerten en optredens, spreekkoren en schreeuwen.
- Zingen in de muzikles is, met de beperking zoals hiervoor vermeldt, weer mogelijk. Leerlingen onderling hoeven bij zingen geen afstand te houden, leerlingen ten opzichte van docenten en docenten onderling wel.
Uit voorzorg beperkt het zingen zich tot samenzang in een klein groepje en niet met de hele klas.
De docent draagt extra zorg voor ventilatie van het lokaal tussen de lessen.
- Het bewegingsonderwijs kan vanaf 1 juli zowel buiten als binnen worden gegeven. Hierbij wordt uitgegaan van het protocol LO voor VO en VSO/PRO. (zie www.kvlo.nl)

3.12. Praktijkonderwijs in beroepsgerichte vakken

- Voor het praktijkonderwijs en beroepsgerichte vakken worden theorie- en praktijkvakken gegeven. Voor de uitvoering van de theorievakken en lessen gelden dezelfde voorzorgsmaatregelen zoals deze worden voorgesteld binnen de richtlijnen voor veiligheid en hygiëne van het RIVM en als zodanig opgesteld in dit protocol.
- In de praktijklessen in het beroepsgerichte onderwijs en in noodsituaties is het afstand houden tussen leerling en docent niet altijd mogelijk, dus daar houden leerlingen en docenten zoveel als mogelijk 1,5 meter afstand. Dit is een – door het RIVM toegestane - afwijking van de landelijke maatregelen. Bij de vakken waar dit van toepassing is, vindt aanvullend overleg plaats tussen het betrokken onderwijspersoneel en de schoolleiding waarbij uitgegaan wordt van de door de Stichting Platforms VMBO ontwikkelde servicedocumenten met meer informatie over het beroepsgerichte vmbo.

3.13. ISK

De nieuwe afspraken en regels op school worden zowel met de leerlingen als de ouders/verzorgers besproken in eenvoudige taal, met pictogrammen en waar mogelijk/nodig ook in de moedertaal. (zie ook de LOWAN-website)

4. Risicogroepen

Naast ouderen (≥ 70 jaar) hebben volwassenen met bepaalde onderliggende aandoeningen een groter risico op een ernstig beloop van COVID-19. Het gaat om (één van) de volgende aandoeningen:

- Mensen met **chronische luchtweg- of longproblemen** die onder behandeling van een longarts zijn.
- Chronische **hartpatiënten** die daardoor in aanmerking komen voor een grieprik.
- Mensen met **suikerziekte** die slecht ingesteld zijn en/of met complicaties.

- Mensen met een **nierziekte** die moeten dialyseren of wachten op een niertransplantatie.
- Mensen met een **verminderde weerstand** tegen infecties doordat zij medicijnen gebruiken voor een auto-immuunziekte en mensen die een orgaan of stamceltransplantatie hebben ondergaan. Mensen die geen milt hebben of een milt die niet functioneert en mensen die een bloedziekte hebben. Mensen met een verminderde weerstand doordat ze weerstand verlagende medicijnen nemen. Kankerpatiënten tijdens of binnen 3 maanden na chemotherapie en/of bestraling. Mensen met ernstige afweerstoornissen waarvoor zij behandeling nodig hebben van een arts.
- Mensen met een **hiv humaan immunodeficientievirus -infectie** die (nog) niet onder behandeling zijn van een arts of met een hivinfectie met een CD4 cluster of differentiation 4 cluster of differentiation 4 getal onder $<200/\text{mm}^2$.
- Mensen met ernstige **leverziekte**.
- Mensen met **zeer ernstig overgewicht**.